

Звіт
про результати опитування здобувачів освітнього ступеня PhD щодо якості
освітньо-наукової програми «Психологія», якості викладання навчальних
дисциплін, якості контрольних заходів та критеріїв
оцінювання навчальних досягнень,
організації освітнього процесу, дотримання академічної доброчесності
під час реалізації освітньо-наукової програми «Психологія»

З 05 по 08 червня 2023 року було проведено опитування здобувачів вищої освіти освітнього ступеня PhD щодо якості освітнього процесу під час реалізації освітньо-наукової програми «Психологія» (далі – ОНП). Для проведення опитування було використано такі анкети:

1. Анкета для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості ОНП.
2. Анкета для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості викладання навчальних дисциплін в Рівненському державному гуманітарному університеті.
3. Анкета для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень у Рівненському державному гуманітарному університеті.
4. Анкета для здобувачів вищої освіти щодо якості організації освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті.
5. Анкета для здобувачів вищої освіти освітніх ступеня бакалавра, магістра, доктора філософії щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм.

Опитування проводилось в режимі онлайн із використанням анкет, розроблених Центром якості РДГУ. В опитуванні взяли участь 5 здобувачів I-IV курсів, які здобувають вищу освіту за ОНП «Психологія».

Учасникам опитування було запропоновано оцінити низку аспектів освітнього процесу за 5-бальною шкалою, в якій 5 є найвищим балом.

Проведене опитування дало змогу виявити такі думки респондентів:

1. За результатами аналізу відповідей на питання *анкети для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості ОНП* констатовано, що всі учасники опитування (100%) ознайомлені зі своєю ОНП, зміст якої оцінюють на 5 (80%) та 4 (20%) балів. Відповідно вони не вважають необхідним вносити у нього зміни (доповнювати новими дисциплінами або вилучати введені до переліку освітніх компонентів).

75% аспірантів старших курсів повідомили, що брали участь у перегляді та вдосконаленні ОНП, а їх пропозиції були повністю (66,7%) або частково (33,3%) враховані.

Усі респонденти (100%) висловили думку про те, що ОНП забезпечує можливості для підготовки доктора наук з обраної ними спеціальності та реалізації їхніх індивідуальних освітніх траєкторій, а перелік запропонованих у ній навчальних дисциплін відповідає її змісту. При цьому вони виділили такі основні аспекти забезпечення своїх освітніх траєкторій, як врахування їхніх пізнавальних інтересів (60%) та професійних намірів (20%); можливість вільного вибору теми дослідження та планування щодо його проведення (60%).

На думку опитаних, ОНП є відповідною їхнім очікуванням (рівень такої відповідності отримав оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів). У зв'язку з цим усі вони (100%) висловили задоволення обсягом практики, здобутими професійними компетентностями.

Респонденти надали позитивну оцінку отриманим можливостям щодо вдосконалення своїх soft skills (оцінки 5 (60%) та 4 (40%) балів) і зазначили, що відчули зміни у сформованості таких із них, як:

- навчальні навички – 100% здобувачів;
- когнітивні навички – 100% здобувачів;
- навички self-менеджменту – 100% здобувачів;
- навички творчої діяльності – 80% здобувачів;
- комунікативні навички – 0% здобувачів;
- стратегічні навички – 40 % здобувачів;
- мовні навички – 20% здобувачів;
- управлінські навички – 20% здобувачів.

Висновки:

Таким чином, було зафіксовано позитивні оцінки аспірантів щодо якості ОНП «Психологія», яка є наповненою доцільним змістом, відповідає їхнім очікуванням, забезпечує можливості для підготовки за індивідуальними освітніми траєкторіями та розвитку професійних компетентностей і важливих соціальних навичок.

Посилання:

<https://docs.google.com/forms/d/1YEob7xDhaevHnDgx5p9SJcUIZHUOW0OgBxsSxa82VmE/edit>

2. За результатами опрацювання відповідей на питання *анкети для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості викладання навчальних дисциплін в РДГУ* було виявлено позитивні оцінки якості викладання навчальних дисциплін, що коливались у межах від 4 до 5 балів (за 5-бальною шкалою, в якій 5 є найвищою оцінкою).

Зокрема опитані повідомили, що отримують від викладачів вичерпну інформацію про особливості вивчення навчальних дисциплін та мають доступ до необхідних методичних матеріалів (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) бали). При цьому викладачі добре володіють навчальним матеріалом, пояснюють значення своїх дисциплін для проведення наукових досліджень, використовують сучасні методи навчання (оцінки 5 (60%) та 4 (40%) балів) і надають інформацію згідно із завданнями викладання навчальної дисципліни та сучасним досягненням теорії і практики (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів).

Як стверджують учасники опитування, викладачі володіють технологією дистанційного навчання. При цьому вони оцінили такі вміння оцінками 5 (40%) та 4 (60%) балів.

Позитивним бачимо те, що респонденти висловили своє схвалення якістю проведення контрольних заходів. Як свідчать отримані відповіді, аспіранти отримують своєчасну інформацію про процедуру та критерії оцінювання знань (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів). 100% із них повідомили про об'єктивну оцінку навчальних досягнень під час проведення контрольних заходів.

На думку аспірантів, вони відчують повагу з боку викладачів, які враховують їхню думку щодо вибору методів і форм навчання (оцінки 5 (60%) та 4 (40%) балів), аналізують їхні досягнення, дають поради й висловлюють слушні зауваження (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів).

Відповідно на питання щодо пропозицій і зауважень стосовно покращення якості викладання навчальних дисциплін було висловлено вдячність науково-педагогічним працівникам, котрі забезпечують освітній процес – наводимо дослівно: «Дякую за гарне викладання!».

Висновки:

Згідно з відповідями респондентів якість викладання задовольняє їх потреби в аспектах добору змісту і методів навчання, методичного забезпечення навчальних дисциплін та контрольних заходів з перевірки навчальних досягнень, організації навчання в дистанційній формі.

При цьому аспіранти повідомляють про позитивне, особистісно-орієнтоване до них ставлення з боку викладачів, що свідчить про дотримання ними принципів студентоцентрованого підходу.

Водночас варто звернути увагу на пошук можливостей щодо подальшого вдосконалення педагогічної майстерності в напрямі оволодіння сучасними методами навчання та технологією дистанційного навчання.

Посилання:

https://docs.google.com/forms/d/1Wl1FmLGg_SCK8adETeTrUCUSU4CpyG2uN28lYJfMcPU/edit

3. За результатами опрацювання відповідей на питання **анкети щодо якості контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень в РДГУ**.

З відповідей опитаних аспірантів ми дізнались, що інформація про порядок та критерії оцінювання навчальних досягнень є доступною для них і розміщеною на електронних носіях, що дає змогу ознайомитись з такою інформацією (зокрема з силібусами і робочими програмами навчальних дисциплін) з допомогою електронних ресурсів. У зв'язку з цим своєчасність отримання інформації про контрольні заходи (порядок, форми контролю, критерії оцінювання), чіткість і зрозумілість зазначених критеріїв було оцінено на 5 (80%) та 4 (20%) балів, а правила оцінювання та їх дотримання з боку викладачів отримали найвищу оцінку 5 балів) від усіх (100%) респондентів. При цьому 3 респонденти інформували про те, що вони мали можливість висловити свої пропозиції щодо формулювання критеріїв оцінювання, які були повністю (у двох випадках) або частково (в одному випадку) враховані викладачами.

Учасники опитування повідомили, що викладачі дотримуються критеріїв оцінювання (оцінки 5 (60%) та 4 (40%) балів), створюючи при цьому сприятливу атмосферу для прояву результатів засвоєння здобувачами змісту дисциплін (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів).

Як зазначили опитані, вони мають змогу накопичувати бали за зрозумілою і прозорою системою (оцінки системи 5 (80%) та 4 (20%) бали) та стикнулися з об'єктивною системою оцінювання їхніх здобутків.

За словами респондентів, їм відомий порядок оскарження результатів контролю та його повторного проходження (оцінки доступності такої інформації 5 (80%) та 4 (20%) балів). Проте маючи такі можливості, їм не доводилось оскаржувати свої результати.

Висновки:

У ході реалізації ОНП забезпечується доступність інформації про контрольні заходи, чітка, прозора і зрозуміла система накопичення балів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень аспірантів, справедлива процедура та оптимальна атмосфера проведення контрольних заходів.

Посилання:

<https://docs.google.com/forms/d/1M7lE2Wrgk6nnoBFZAbwQpH9GhhI00TYTcnDDzPrmy3o/edit>

4. За результатами опрацювання відповідей на питання *анкети щодо якості організації освітнього процесу в РДГУ* було зафіксовано позитивні оцінки (5 і 4 бали), що відображено на рис. 1:

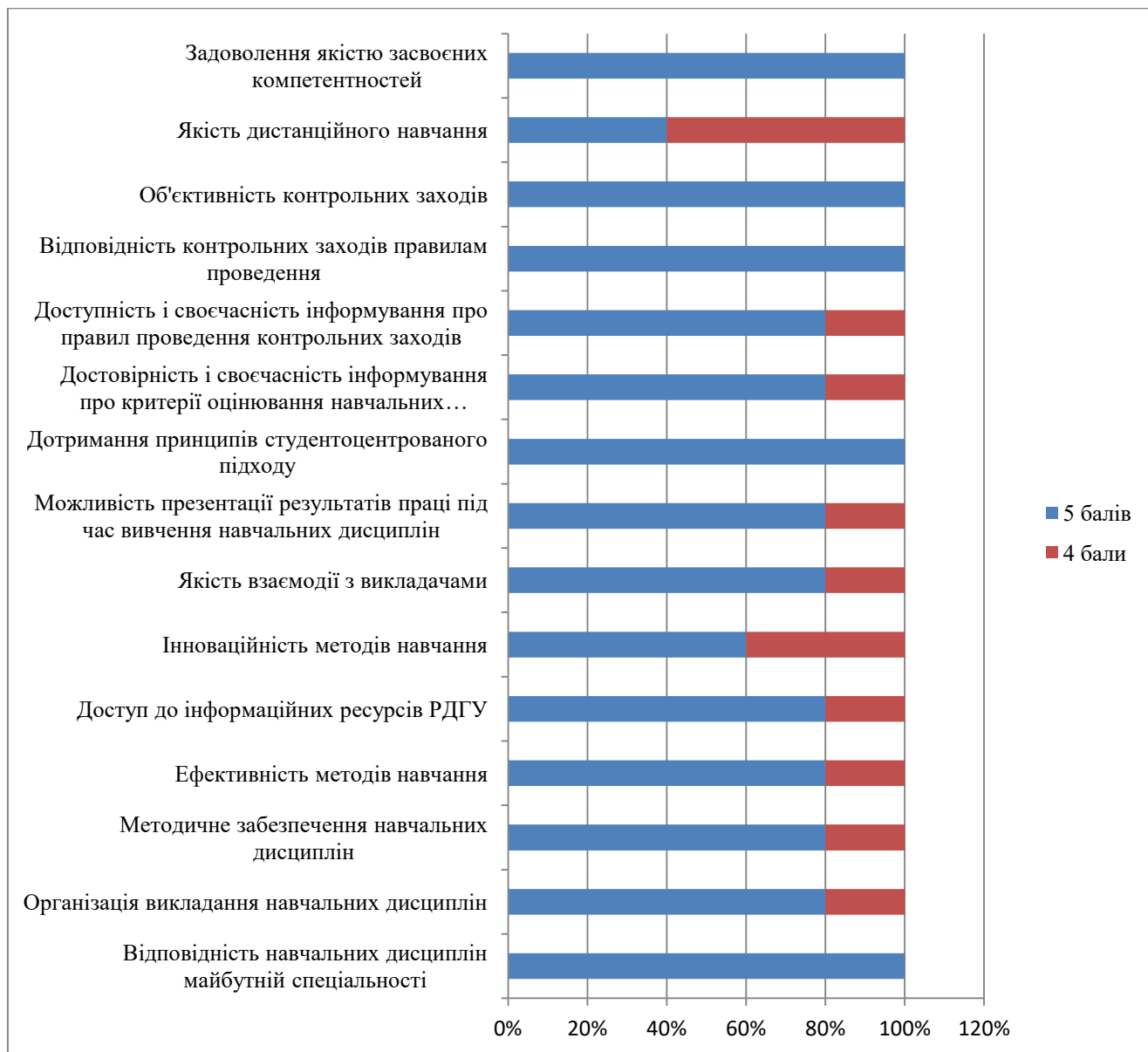

Рис. 1. Оцінки респондентів щодо якості освітнього процесу з реалізації ОНП

Висновки:

Результати оцінювання якості освітнього процесу здобувачами науково-освітнього ступеня PhD свідчать про їхнє позитивне ставлення до порушеного питання (середня оцінка 4,8 бала). Водночас варто звернути увагу на те, що певна частина аспірантів оцінила у 4 бали якість дистанційного навчання (69%) та пов'язаних з ним змін щодо інноваційності методів викладання навчальних дисциплін (40%), якості взаємодії з викладачами, організації викладання і методичного забезпечення навчальних дисциплін (20%), доступу до інформаційних ресурсів РДГУ (20%), доступності та своєчасності отримання інформації про критерії і правила проведення контроль (20%), можливості презентації результатів навчальної праці (20%).

Незважаючи на те, що такі оцінки є досить високими, їх значення, що є нижчим від 5 балів, спонукає до аналізу шляхів подальшого підвищення якості дистанційного або змішаного навчання та відповідних показників освітнього процесу в наступному навчальному році (за умови збереження потреби у цій формі здобуття освіти).

Посилання:

<https://docs.google.com/forms/d/1oL0WWPU4nmfsQJfz29nU9e9GdRDsUIwhhx1uEhCGHI/edit>

5. За результатами аналізу відповідей на питання *анкети щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації ОНП*.

Відповіді аспірантів на питання анкети засвідчили, що всі вони (100%) надають важливого значення академічній доброчесності, яке оцінили у 5 балів.

Усі респонденти повідомили, що їм відомі документи, якими регулюється система забезпечення академічної доброчесності в РДГУ, а необхідна інформація щодо академічної доброчесності (зокрема правил цитування), форм її порушень та санкцій за такі порушення є загальнодоступною і розміщена на вебсайті університету. Ознайомлення

Відповідаючи на питання стосовно проявів академічної недоброчесності здобувачами вищої освіти в університеті та її причин, респонденти висловили такі думки:

- найбільш розповсюдженим порушенням академічної недоброчесності серед здобувачів є списування (100%);
- причинами академічної недоброчесності є переважно нестача часу для підготовки власної роботи та звичка використовувати тексти без посилань на авторів;
- основними можливостями подолання цього явища є роз'яснювальні бесіди, тренінги, використання програмного забезпечення для автоматичного виявлення плагіату (його ефективність респонденти оцінили на 5 (60%) та 4 (40%) балів);
- необхідно здійснювати перевірку таких робіт здобувачів освіти, як дисертації (100%), кваліфікаційні роботи (100%), статті (60%), тези (20%);
- доцільно застосовувати такі заходи проти порушників академічної доброчесності, як: відмова у присудженні наукового ступеня (100%), зниження оцінки за представлену роботу (60%), відмова у зарахуванні роботи (40%), позбавлення присудженого ступеня (40%), повернення роботи на доопрацювання (20%), повторне проходження захисту роботи (20%).

Респонденти також оцінили рівень поширеності порушень академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти на 2 (60%) та 3 (40%) балів.

З-поміж пропозицій щодо покращення політики доброчесності в РДГУ опитані назвали проведення роз'яснювальної роботи.

Висновки:

Як видно з відповідей учасників опитування, вони надають важливого значення проблемі академічної доброчесності, мають доступ та обізнані з основними документами щодо регуляції її забезпечення, розуміють її причини, переконані у необхідності санкцій за її порушення та мають уявлення про шляхи її покращення, серед яких надають перевагу впливу на свідомість здобувачів вищої освіти через просвіту.

Посилання:

https://docs.google.com/forms/d/1GcF-uAUUXyW-nhrtJ_qCiLSGJ-IFX6QeBaJ7FDE1sdM/edit